

skaper, som eventuelt vil komme til at søke om maksimumsgrænsen for torvlaan.

Den tiloversblevne beholdning av Torvlaanefondet vil saaledes ikke paa langt nær kunne strække til.

Norske verksteder har allerede store bestillinger paa torvmaskiner, likesom der nu indføres torvmaskiner fra Sverige.

Da bankerne ikke stiller sig meget imøtekommende overfor torv-industrielle anlæg, vil saadanne ha vanskelig for at bli realisert uten offentlig laan.

Dertil kommer at man maa være forberedt paa, at vort land i den nærmeste fremtid ikke vil kunne faa indført tilstrækkelig brændsel fra utlandet, selv ikke i de første aar efter fredsslutningen, hvorfor man maa være henvist til at utvinde mest mulig indenlandsk brændsel.

Det foreslaaes at Torvlaanefondet økes med 1 million kroner.«

Saken har været forelagt Finansdepartementet. Dette har i skrivelse av 8de oktober 1917 sluttet sig til Landbruksdepartementets forslag om forøkelse av Torvlaanefondet med 1 million kroner. Angaaende tilveiebringelsen av dette beløp uttaler departementet at beløpet vanskelig vil kunne finde plads paa det ordinære budget for næste termin, og at det derfor antages at burde opføres paa det ekstraordinære budget til dækning av statskassens kontante beholdning.

Landbruksdepartementet vil efter dette anbefale at fondets kapital forøkes med indtil 1 million kroner.

Fra oktober 1917 har departementet — forsaavidt laanet ikke tilstaaes kommuner og industrielle anlæg til fremstilling av torv til eget bruk — fundet indtil videre at burde føie følgende bestemmelser:

»Laantageren pligter paa forlangende, avgit inden hvert aars 1ste juni at overlate indtil halvdelen av den producerede brændtorv til det offentlige til de fastsatte maksimalpriser, eller, saafremt disse er ophævet, til en av Landbruksdepartementet fastsat pris.«

TORVMASKINERNE

DET norske verksted, som hittil har levert flest brændtorvmaskiner, nemlig *A/S Aadals Bruk* har allerede bestilling paa 30 torvmaskiner og kan yderlig levere 10 a 12 maskiner inden begyndelsen av mai maaned 1918.

Myrens Verksted, som leverte endel torvmaskiner forrige sommer, har nu forbedret disse og forberedt sig paa at levere et større antal til kommende sæsong. Desuten har firmaet paatat sig at bygge de automatisk virkende *Wielandt-maskiner* og har allerede flere bestillinger paa disse.

Da de svenske statsmyndigheters betingelser for license ikke kan

godkjendes av de svenske verksteder, vil svenske torvmaskiner nu bli bygget i Norge.

Firmaet *Kolberg Caspary & Co.*, som er repræsentant for de mest kjendte svenske torvmaskiner *Anrep-Svedala*, har i den anledning sluttet overenskomst med *A/B Åbjørn Anderson*, Svedala, hvorefter disse torvmaskiner og *Perssons patent torvutlægningsbaner* skal leveres fra flere norske verksteder efter de svenske tegninger og modeller og under kontrol av en svensk ingeniør.

Firmaet *S. H. Lundh & co.*, som ifjor leverte *torveltemaskinerne* til Det Norske Myrselskap har bestilling paa flere saadanne, og er maskinerne nu blit betydelig forbedret efter erfaringerne forrige sommer.

Firmaet *H. Kirkemo*, Kristiania, leverer mindre formtorvmaskiner av tysk model.

Desuten er det bekjendt, at verksteder i Stavanger og Trondhjem ogsaa agter at levere torvmaskiner.

I det hele tat ser det ut til, at der blir torvmaskiner nok til kommende sæsong, men det gjælder at *bestille maskinerne i god tid*, ikke mindst fordi det er saa vanskelig at skaffe materialer.

TORVELTEMASKINER

TILSALGS ELLER UTLAAN

DE 50 *torveltemaskiner*, som myrselskapet anskaffet forrige sommer og som blev utlaant rundt om i landet, er nu blit tilbudt laantagerne for $\frac{2}{3}$ av selvkostende. Omtrent halvdelen av maskinerne er derved solgt, nogen blir utlaant et aar til og resten staar til disposition.

De torveltemaskiner, som er tilovers, tilbydes herved tilsalgs for $\frac{2}{3}$ av indkjøpsprisen eller til utlaan sommeren 1918 og vil fortrinnsvis bli overlatt kommuner, provianteringsraad og bygdelag eller samvirkeforetagender, altsaa ikke til spekulatjon.

Paa grund av vanskeligheten med at skaffe petroleum og benzin anbefales torveltemaskinerne drevet med hestevandring, hvis saadan kan skaffes av en hensigtsmæssig konstruktion, og maa torveltemaskinens omdreiningstal da ikke overstige 23 pr. min. Kan et 3 a 4 nom. hk. lokomobil anskaffes, vil man fortrinnsvis anbefale dette, og kan torveltemaskinens omdreiningstal da økes til 60 pr. min.

Paa myrselskapets kontor utarbeides for tiden tegninger av forbedringer overensstemmende med resultater fra forsøk foretat ved en prøve i Sverige, hvor Det Norske Myrselskaps sekretær var tilstede. Forandringene kan besørages paa stedet av en hvilkensomhelst smed.

Desuten utarbeides tegninger av elevatorer og dyndbeholder. Disse tegninger vil paa anmodning bli sendt samtlige eiere eller laantagere, og kan ogsaa disse forandringene besørages paa stedet eller det kan bli bestilt fra et verksted.

Ansøkninger om kjøp eller laan av torveltemaskin maa indsendes snarest.
